

Схвалено

Педагогічною радою

Горохівської музичної школи

Горохівської міської ради

Луцького району Наказ № 17а від 31.08.2022р.

Протокол №1 від 31.08.2022 р.

Затверджено

Директор Горохівської
музичної школи

О. Цехош

Освітня програма з образотворчого мистецтва
Горохівської музичної школи
Горохівської міської ради
Луцького району

Рівень мистецької освіти – початкова мистецька освіта

Підрівень – базовий (початкового мистецького спрямування)

Горохів 2022 р.

Мета освітньої програми – узагальнення та систематизація нормативного змісту навчання в логічній послідовності для досягнення учнями визначених нормативних результатів навчання шляхом застосування комплексу художньо - педагогічних методів , підходів та інструментів.

Освітня програма побудована із врахування таких **принципів** :

- узгодження цілей ,змісту і очікуваних результатів;
- доступності та практичної спрямованості змісту навчання;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності опанування змісту і достатності обсягу навчання та освітніх компонентів для набуття учнями нормативних мистецьких компетентностей (результатів навчання);
- надання можливості для адаптації, до індивідуальних особливостей , потреб та інтересів учнів.

Мета опанування нормативного змісту програми – формування теоретичних, теоретико – практичних та виконавських компетентностей з образотворчого (станкового) мистецтва потаткового професійного підрівня , мотивування до продовження здобуття мистецької освіти на наступному рівні /підрівні , а також набуття особливого художньо – творчого досвіду .

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування початкових професійних художньо – виконавських компетентностей , опанування художніх технік , матеріалів, інструментів відповідно до навчальних програм;
- розвиток навичок художньо – образотворчого мислення як спробу застосування мови образотворчого мистецтва;
- формування здатності аналізувати форми у навколишньому середовищі , а також на основі сприйняття , явищ дійсності та інших видів мистецтв;
- формування здатності до аналізу творів виданих представників світового та українського мистецтва , усвідомлення їх художнього змісту та естетичного значення , формування власного ставлення до них та висловлення особистих вражень;

- вироблення мотивації та заохочення до самостійного продуктивного навчання, творчого пошуку, позитивного ставлення до творчої діяльності та здобуття подальшої художньої освіти.

Нормативний строк навчання за освітньою програмою для учнів, які розпочали навчання у 10-11 років (п'ятий клас середньої загальноосвітньої школи) становить 5 років. Учні, яким на 1 вересня **поточного** навчального року не виповнилося 10 років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за заявою батьків (або інших законних представників).

У разі зарахування на навчання за освітньою програмою учнів старшого віку, ніж 10-11 років (п'ятий клас середньої загальноосвітньої школи), тривалість (в роках) опанування освітньої програми (нормативний строк здобуття освіти) може бути зменшена не більше як на 2 роки, якщо це обумовлено необхідністю подальшого вступу до закладу фахової перед вищої освіти.

Особи з особливими освітніми потребами також можуть здобувати початкову мистецьку освіту середнього (базового) підрівня за цією освітньою програмою. Тривалість опанування типової освітньої програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей та може бути збільшеною.

Основною формою здобуття початкової мистецької освіти за цією типовою освітньою програмою є очна форма. Враховуючи можливості та потреби учнів, у тому числі з числа осіб з особливими освітніми потребами, допускається організація вивчення окремих дисциплін, з яких передбачено індивідуальні заняття (уроки), за домашньою формою навчання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою. Розпочати навчання в класах образотворчого мистецтва на середньому (базовому) підрівні може особа, яка при вступі демонструє наявність компетентностей елементарного підрівня з образотворчого мистецтва (станкове мистецтво та скульптура).

Основною **формою організації освітнього** процесу є урок - груповий або індивідуальний. Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих навчальних дисциплін та не повинні бути перешкодою до виконання вимог до навчальних результатів, визначених типовою освітньою програмою. Форми і методи навчання, види уроків та іншої навчальної діяльності викладач може обирати самостійно, враховуючи конкретні умови роботи і забезпечуючи водночас набуття учнями компетентностей, визначених навчальними програмами з окремих навчальних дисциплін.

Наповнюваність груп для проведення групових занять з навчальних дисциплін становить 6-8 учнів. У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатністю або перевищенням кількості учнів відносно

зазначених нормативів допускається відхилення по наповнюваності груп у той чи інший бік не більше як на 20%. У разі значного перевищення контингенту (понад 20%) поділ на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю полягає у пошуку ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного/кожної учня/учениці. Упродовж навчання учні шкільного віку за підтримки викладачів розвивають компетентності самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє утвердженню розуміння власної відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках, розумінні, ставленні та їх корекції.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється як за одиничні завдання, так і за прогрес в опануванні дисципліни в цілому. Досягнення учня/учениці оцінюються відносно його/її навчального прогресу.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (нормативних результатів навчання) застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється кожним викладачем упродовж навчального року за підсумками опанування модулів кожної навчальної дисципліни з метою оперативного моніторингу результативності навчання учня/учениці та коригування педагогічних прийомів і методів, що застосовує до нього/неї викладач. Періодичність та строки поточного контролю визначаються робочою програмою з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річного комплексного контрольного заходу, який включає результати навчання за всіма компонентами, передбаченими освітньою програмою, в межах визначених навчальними програмами дисциплін обов'язкових результатів навчання.

Наприкінці п'ятого (випускного) року навчання проводиться підсумковий контроль за результатами опанування освітньої програми:

1. «Композиція», «Рисунок», «Живопис», «Скульптура» – у формі комплексного перегляду творчих робіт.

2. «Початковий курс історії образотворчого мистецтва і архітектури» – у формі співбесіди з виконанням творчого завдання відповідно до навчальної програми дисципліни.

За результатами підсумкового контролю на п'ятому році навчання у разі демонстрування учнем/ученицею результатів навчання,

передбачених власною освітньою програмою мистецької школи, йому/їй видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту середнього (базового) підрівня початкового професійного спрямування.

Для визначення міри досягнення учнями результатів навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти застосовується **бальне оцінювання**, яке передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня:

1. Початковий (1-3 бали);
2. Середній (4-6 бали);
3. Достатній (7-9 балів);
4. Високий (10-12 балів).

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в робочих навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання на п'ятому році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними власною освітньою програмою мистецької школи та навчальними програмами дисциплін, які опановував /опанувала учень/учениця.

Учні, які досягли результатів навчання, визначених власною освітньою програмою мистецької школи, можуть бути рекомендовані до подальшого здобуття художньої освіти в системі фахової передвищої освіти або на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти (за наявності).

Для забезпечення навчальних результатів учнів за освітньою програмою мистецької школи комплектуються необхідними **обов'язковими засобами, навчальним обладнанням та іншими ресурсами** відповідно до профілю та напрямку роботи за нормативами згідно з Нормативами матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами). Цей перелік може бути доповнений залежно від потреб мистецької школи.

II. Нормативні результати та зміст (цілі) навчання

Опанування нормативного змісту навчання за типовою освітньою програмою передбачає досягнення таких обов'язкових результатів навчання.

Види компетентності	Зміст(цілі) навчання	Очікувані результати навчання
1.Загальна інтегрована компетентність	Удосконалення навичок самостійної творчої роботи, мотивація до	Самостійно виконує навчальні завдання. Об'єктивно оцінює результати своєї

		подальшого навчання мистецтву. Використання набутих компетентностей у власній мистецько-творчій діяльності.	навчальної діяльності. З розумінням ставиться до зауважень стосовно свого навчання. Готовий до здобуття фахової передвищої мистецької освіти або продовження навчання за освітньою програмою на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненими видами мистецтв.
2.художньо теоретичні компетентності	–	Види, жанри, стилі, напрямки образотворчого мистецтва та архітектури. Мистецькі епохи, їх характерні риси. Найбільш яскраві представники мистецьких епох, їх доробок та внесок у розвиток українського, загальноєвропейського та світового образотворчого мистецтва. Основні поняття теорії образотворчого мистецтва, форма та її вираження в образотворчому мистецтві. Спілкування на теми мистецтва в межах навчальних програм державною мовою.	Знає та розрізняє види, жанри, стилі, напрямки, образотворчого мистецтва та архітектури. Демонструє розуміння понять «композиція», «станкова композиція», «декоративна композиція», «рисунок», «живопис», «архітектоніка», «формотворення», «скульптура», «перспектива», «світлотінь», «пластика», «стилізація», «узагальнення», «конструкція форми», «функція предметів». Називає мистецькі епохи, їх характерні риси, найбільш яскравих представників, знає їх твори, аналізує їх мистецький доробок та внесок у розвиток українського, загальноєвропейського та світового образотворчого мистецтва. Здійснює аналіз художніх

		творів, висловлює особисте ставлення до них як усно, так і письмово. Спілкується на художньо-мистецьку тематику державною мовою.
3.Художньо теоретична компетентність	– Створення власних творів образотворчого мистецтва різних видів та жанрів із застосуванням законів композиції, відповідних технік, матеріалів, інструментів. Робота з предметною та живою натурою.	Вміє самостійно шукати свою тему в мистецтві. На основі власного задуму створює (самостійно / за допомогою викладача) композиційно цілісний образ. Впевнено передає просту та складну художню форму, демонструє володіння особливостями побудови художніх об'єктів, використовуючи відповідні пропорції. Демонструє оригінальні композиційні рішення, колірні сполучення. Демонструє володіння техніками станкового живопису, рисунку, скульптури згідно з вимогами навчальних програм.
4.компетентність колективної взаємодії	Створення колективних художніх творів. Усвідомлення ролі та відповідальності кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.	Створює спільно з іншими учнями за завданням викладача колективний художній твір. Демонструє розуміння власної ролі та відповідальності за результат колективної роботи.
5.Компетентність з публічного демонстрування художніх творів	Застосування різноманітних варіантів оформлення та презентації власних творчих робіт.	Грамотно оформлює власні художні твори, застосовує різні варіанти оформлення. Демонструє розуміння правильного розміщення художніх робіт залежно від

	Правила розміщення художніх творів на різних виставкових майданчиках. Презентація власного задуму.	тематики, стилістики та формату виставки. Відкрито спілкується із глядачами, пояснює свій задум, втілений в його художньому творі. Демонструє культуру публічного мистецького виступу (зовнішній вигляд, поведінка).

Конкретні очікувані результати навчання учнів за окремими освітніми компонентами визначаються навчальними програмами дисциплін.

III. Перелік освітніх компонентів: нормативний зміст освіти.

Нормативний зміст освітньої програми поєднує освітні компоненти інваріантного та варіативного складників, які є однаково обов'язковими для включення до програми навчання учня/учениці і становлять єдиний комплекс освітніх компонентів, опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання.

Варіативний складник спрямований на забезпечення індивідуального підходу, в т. ч. індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору освітніх компонентів відповідно до інтересів та потреб учня/учениці та використовується для:

- запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом;
- підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника;
- підготовки до конкурсів, виставок, інших публічних демонстрацій тощо.

Розподіл годин варіативного складника здійснюється щороку педагогічною радою мистецької школи і відображається в робочому навчальному плані.

Для середнього (базового) підрівня початкової художньої освіти є обов'язковими такі освітні компоненти:

Назва освітнього компонента	Мінімальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання, годин
Інваріативний складник :	
композиція	420

рисунок	420
живопис	420
скульптура	245
На 1-3 роках навчання	105
На 4 -5 роках навчання	140
Пленарна практика	270
Початковий курс історії образотворчого мистецтва і архітектури :	175
Варіативний складник , усього	175
Загальний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання за освітньою програмою (5 років) за типовою освітньою програмою, усього	2125

Зазначена кількість навчальних годин встановлена на кожного/кожну учня/ученицю, який/яка навчається за освітньою програмою, з розрахунку 35 навчальних тижнів на навчальний рік (без урахування тижнів пленерної практики) і становить мінімальний обсяг, необхідний для опанування змісту освіти, визначеного типовою освітньою програмою.

З розрахунку 2 години на тиждень на 1-3 роках навчання та 3 години на тиждень на 4-5 роках навчання.

Планування та організація освітнього процесу за робочим навчальним планом має працювати на створення максимально сприятливого середовища для учнів з урахуванням їх віку, рівня психофізіологічного розвитку та з дотриманням санітарних норм.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Горохівської музичної школи на 2023 – 2024 навчальний рік

Для (середнього базового) підрівня

З образотворчого мистецтва початкового професійного спрямування

Назва навчальної дисципліни	Вид занять	Кількість годин на тиждень на здобувача				
		1 рік навчання 5 клас	2 рік навчання 6 клас	3 рік навчання 7 клас	4 рік навчання 8 клас	5 рік навчання 9 клас
Композиція	Групові	2	2	2	2	2
Рисунок	групові	2	2	2	2	2
Живопис	групові	2	2	2	2	2
скульптура	групові	1	1	1	2	2
Пленарна практика	групові	-	-	-	-	-
Початковий курс історії образотворчого мистецтва і архітектури:	групові	1	1	1	1	1
Варіативний складник	групові	1	1	1	1	1
Усього годин на тиждень		9	9	9	10	10
Усього годин на навчальний рік		315	315	315	350	350
Загальний обсяг навчального навантаження на одного здобувача на весь строк навчання (4 роки)		1645				